

РЕШЕНИЕ

19.06.2023

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 34-472

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл
жирлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясының 4 өлешенә,
32 статьясына, Югары Ослан муниципаль районы Уставына ярашлы рәвештә,
05.06.2023 ел № 105 жәмәгать фикер алышулары протоколын, жәмәгать фикер
алышулары нәтижәләрен исәпкә алып,

Югары Ослан муниципаль районы Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Вахитов авыл
жирлегенең жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен кушымталар
нигезендә расларга.

2. Югары Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлеге Советының
03.06.2013 ел, № 38-191 карары белән расланган Татарстан Республикасы Югары
Ослан муниципаль районы Вахитов авыл жирлегенең жирдән файдалану һәм
төзелеш кагыйдәләрен үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми
порталында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында
урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Югары Ослан муниципаль
районы Советының икътисадый үсеш, экология, табигый ресурслар һәм жир
мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М. Г. Зиатдинов

Югары Ослан муниципаль районы
Советының 19.06.2023 ел № 34-472
карарына 1 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
«ВАХИТОВ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӨН
ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕ

1 нче Том

КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ ҺӘМ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ
КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ

2023 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

Кереш

1. Составында текст өлеше:

Том 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

Том 2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Шәһәр төзелешә регламентлары.

2. Составында график өлеш:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӨЛӨК

КЕРЕШ	7
I ӨЛӨШ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨНӨ ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ	8
I БҮЛӨК. Гомуми нигезлэмэләр	8
Статья 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре, аларны кертү, билгеләү һәм аларның составы	8
Статья 2. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы	9
Статья 3. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренәң үз көченә керүе	9
Статья 4. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен бозган өчен жаваплылык	9
II БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезлэмэләр	10
Статья 5. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	10
Статья 6. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проектын эзерләү комиссиясе	10
Статья 7. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезлэмэләр .	11
Статья 8. Территориаль зоналар	12
Статья 9. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану	12
III БҮЛӨК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн үзгәртү турында нигезлэмэләр	15
Статья 10. Капиталь төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн үзгәртү тәртибе	15
Статья 11. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү тәртибе	15
Статья 12. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкциялүгә рөхсәт бирү тәртибе.	17
IV БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезлэмэләр	19
Статья 13. Территорияне планлаштыру буенча документларга гомуми таләпләр ... - 19	
Статья 14. Территорияне планлаштыру документлары төрләре	20
V БҮЛӨК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезлэмэләр	22
Статья 15. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезлэмэләр	22
Статья 16. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренәң үзгәрешләр кертү проектлары буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре	22
Статья 17. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	23

Статья 18. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт биру мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	24
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр.....	25
Статья 19. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе.....	25
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	29
Статья 20. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү	29
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы	35
Статья 21. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	35
Статья 22. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	39
Статья 23. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр	39
III ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	41
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары	41
Статья 24. Шәһәр төзелеше регламенты составы	41
Статья 25. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....	43
25.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре.....	43
25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)...	45
25.3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты	49
25.4. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)	55
25.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).....	56
25.6. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС).....	58
25.7. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)	61
25.9. Авыл хужалыгы файдалануындагы зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (СХ3).....	63
25.10. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4).....	66
25.11. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)	67
25.12. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р3)	69
25.13. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) .	72
Статья 26. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр	73
Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр	74
Статья 28. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре.....	74
X БҮЛЕК. Капиталь төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү.....	77

Статья 29. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	77
29.1. Гомуми нигезләмәләр	77
29.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары.....	78
29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары	79
29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары	82
29.5. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары.....	83
29.6. Линияләренең һәм элементә корылмаларының сак зоналары	84
29.7. Чыганаclarны төзекләндерү объектларының сак зоналары	86
29.8. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткөргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар	87
29.9. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары	88
Статья 30. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	89
Статья 31. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	90
XI БҮЛЕК Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	91

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре (алга таба - Кагыйдә) - «Татарстан Республикасының пространство мәгълүматлары фонды» дәүләт бюджет учреждениесе тарафыннан Россия Федерациясе Шәһәр кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы; Россия Федерациясе Су кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү турында» 2020 елның 13 мартындагы 279 номерлы карары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрдәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдэләрне әзерләгәндә Югары Ослан муниципаль районы һәм «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге норматив хокукый актларының нигезләмәләре, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгеләүче башка документлар исәпкә алына.

Өлеге Кагыйдэләр территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, өлеге Кагыйдэләрне куллану һәм аларга гамәлдәге законнар нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Вахитов авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү өчен шартлар тудыру, шулай ук инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән, рациональ файдалану шартларын тудыра.

I ӨЛЕШ. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ ҮЗГӘРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, аларны кертү, билгеләү һәм аларның составы

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Югары Ослан муниципаль районы жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Өлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу системасын кертәләр.

2. Өлеге Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнә:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларынан рәхсәт ителгән файдалануның иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән.

3. Өлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- техник регламентлар белән (алар үз көченә кергәнчә - билгеләнгән тәртиптә норматив техник документлар белән - “Техник жайга салу турында” 2002 елның 27 декабрдәге 184-ФЗ номерлы Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар белән);

- Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

- шәһәр төзелешен проектлау нормативлары;

- Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының “Вахитов авыл жирлегенә” муниципаль берәмлегенә һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары белән.

4. Өлеге Кагыйдәләр составына түбәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш

Том 1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

Том 2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Шәһәр төзелешен регламентлары.

График өлеш:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориадән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

Кушымта:

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дөүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәҗбүри.

Статья 2. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл җирлегенә» муниципаль берәмлеге дөүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары өчен ачык булып тора.

2. Югары Ослан муниципаль районының җирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәэмин итәләр:

- әлеге Кагыйдәләрне җирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми рәвештә бастырып чыгару (халыкка җиткерү) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлек сайтында» урнаштыру өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка җиткерү);

- территориаль планлаштыруның Федераль дөүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләр урнаштыру;

- муниципаль берәмлек территориясендә җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу мөмкинлегенә тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге кагыйдәләрдән өземтәләр, шулай ук аерым җир участкаларына һәм планлаштыру структурасы элементларына карата җирдән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы картографик материалларның һәм аларның фрагментларының кирәкле күчәрмәләрен бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма сорау буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләренә бәясе Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Статья 3. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үз көченә керүе

Әлеге Кагыйдәләр җирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукий актларга каршы килми торган өлешендә гамәлдә.

Статья 4. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозган өчен җаваплылык

Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясә законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр

Статья 5. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принципнары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы, Югары Ослан муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. Югары Ослан муниципаль районының (алга таба - район Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге жирле үзидарә органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, шул исәптән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) кертү;

- федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль районнарның вәкилләклә органнары карамагына кертелгән башка вәкаләтләр, шулай ук Татарстан Республикасының «Югары Ослан муниципаль районы» муниципаль берәмлегә Уставы тарафыннан район Советы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләр.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Югары Ослан муниципаль районының (алга таба - муниципаль районның Башкарма комитеты) жирле үзидарә органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

- рөхсәт ителгән төзелешнең чиклә параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объекларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү .

- районның территориаль планлаштыру документлары, районның башка шәһәр төзелеш документлары проектларын эшли һәм аны раслауга кертә һәм гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеш эшчәнлеген тәмин итүнең мөһүмәт системаларын алып бара;

- Карарларда, Югары Ослан муниципаль районы Уставында каралган вәкаләтләрдән тыш, район Советы карарлары белән районның жирле өһемияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

Статья 6. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын эзерләү буенча Комиссия (алга таба - комиссия) даими эшләүче коллегиаль орган булып тора, ул жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләре проектын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектны эзерләү максатыннан формалаштырыла. Комиссия Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә аларны үткәргәндә иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыручы булырга мөмкин.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлегә Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, шәһәр төзелеш законнары, башка норматив хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия составы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

4. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- әлеге Кагыйдәләрне әзерләүне оештыру;

- Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

- Кагыйдәләр проекты буенча ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру;

- ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә жирлек башкарма комитеты житәкчесенә жиберү;

- Комиссия турында нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

5. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган вакыттан үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне тормышка ашыру өчен тәкъдимнәр булып тора.

6. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

Статья 7. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән норматив хокукий актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килмәгән өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

рөхсәт ителгән куллану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә керми;

аларның күләме һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән чик күрсәткечләргә туры килми.

3. Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү срогы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектарынан файдалану кешенең тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектары өчен куркыныч булган очраklar керми.

4. Капитал төзелеш объектарын, рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь зурлыкларны һәм шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган чик параметрларны реконструкцияләү мондый объектарны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү юлы белән яисә аларны рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең иң чик параметрларына туры килмәү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектарынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектарынан рөхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән төрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләреннән яисә капитал төзелеш объектарынан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән һәм иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрдән һәм иң чик параметрларынан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас

объектлары өчен куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

Статья 8. Территориаль зоналар

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен эзерләгәндә территориаль зоналар чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- жирлекнең генераль планы (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 18 статьясындагы 6 өлешендә билгеләнгән очрактан тыш), шәһәр округының генераль планы, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналары һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрлары;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән территориаль зоналар;

- территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалану;

- төрле категориядәге жирләрнең чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләр;

- катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау;

- федераль әһәмияттәге тарихи жирлекнең яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең тарихи-мәдәни терәк планының тарихи-мәдәни терәк планы.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгечә билгеләнергә мөмкин:

- магистральләр, урамнар, машиналар линияләренә, аларны капма-каршы юнәлешләрнең транспорт агымнары аерып тора;

- кызыл линияләр буенча;

- жир кишәрлекләре чикләре буенча;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә торак пунктлар чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә, шул исәптән федераль әһәмияттәге Мәскәү, Санкт-Петербург һәм Севастополь шәһәрләренә, шәһәр эчендәге территорияләре чикләрендә;

- табигый объектларның табигый чикләре;

- башка чикләргә.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш, һәр жир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

Статья 9. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламенты жир участокларының хокукый режимын, шулай ук жир участоклары өстеннән һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланылган барлык нәрсәләргә дә билгели.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары исәпкә алып билгеләнә:

- территорияль зона чикләрендә җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын фактта файдалану;

- бер территорияль зона чикләрендә гамәлдәге һәм планлаштырыла торган җир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын бер территорияль зона чикләрендә берләштерү мөмкинлеге;

- муниципаль берәмлекләрне территорияль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

территорияль зоналар төрләре;

- мәдәни мирас объектларын, махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Тиешле территорияль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр:

- җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

- җир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

- капитал төзелеш объектларының архитектур-шәһәр төзелешенә карата таләпләр;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

- территориянең коммунал, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенә мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль файдалана алу мөмкинлегенә максималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше Регламентының гамәлдә булуы түбәндәге җир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарларының) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарлар һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарлар яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайланмалар эчтәлегенә, параметрлары турында карар кабул иткән территория чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән мәшгуль;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарға, дөвалау-сәламәтлөндөрү урыннары һәм курортлар жирләренә, территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналарға карата шәһәр төзелешә регламентлары Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелешә регламентлары билгеләнми

- урман фонды жирләре;

- өскә сулар белән капланган жирләр;

- запас жирләр;

- махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар жирләренән тыш);

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелешә регламентлары гамәлгә кертелмәгән яки шәһәр төзелешә регламентлары билгеләнми торган жир участкаларыннан файдалану федераль законнар нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациясә субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яки жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урман фонды жирләренән яисә жир кишәрлекләренән (махсус сакланылучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләренән тыш) файдалану тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман законнары, махсус сакланылучы табигать территориясә турындагы нигезләмә белән, махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр

Статья 10. Капиталъ төзелеш объектларының һәм җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы җир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләрен куллану шартларында рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү җир кишәрлекләренең һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре тарафыннан түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

- хокукка ия булучы, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза, хокукны билгели торган документлар, шулай ук тиешле җир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өзәмтәгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты биргән белешмә белән кадастр исәбе органына мөрәжәгать итә, әгәр тиешле территориаль зона турындагы белешмәләр күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса;

- хокук иясе, мәгълүмат элементәсе тәртибендә җир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты характеристикасын үзгәртү турында белешмәләр җибәрү өчен, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза белән җирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлы рөхсәт ителгән башка төргә караган рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә җир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектнан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның мөмкин булган төрләре исемлегендә булмаган җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан файдалануның барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

Статья 11. Җир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү) рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаны жиберә.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткөрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында жир кишәрлеге яисә рөхсәт соратып алына торган капиталъ төзелеш объекты урнашкан территория зонасы чикләрендә яшәүче гражданныр катнашында гавами тыңлауларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмәдә фикер алышырга тиеш.

3. Әгәр жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында уздырыла.

4. Комиссия жир участогы белән уртак чикләре булган, әлеге рөхсәт сорала торган жир участогы белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләренә хокук ияләренә, жир участогы белән уртак чикләре булган жир участокларында урнашкан капиталъ төзелеш объектларының хокук ияләренә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышулары яки ачык тыңлаулар үткөрү турында хәбәрләр жиберә, һәм аларга карата әлеге рөхсәт соралган капиталъ төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә жиберә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән алып жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Жәмәгать фикер алышуларын яки жәмәгать тыңлауларын үткөрү вакыты муниципаль берәмлек халкына аларны үткөрү турында хәбәр ителгән көннән алып жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә басылган көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яки) муниципаль берәмлек вәкилләклә органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Комиссиядән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм аларны башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

7. Әлеге статьяның 6 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә башкарма комитет житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мөгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль район һәм (яисә) жирлек сайтында (муниципаль берәмлекнең рәсми сайты булса) урнаштырылырга тиеш.

8. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыруга

һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

9. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына Жәмәгать фикер алышулары уздырганнан соң яисә юри файдалануның рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткәргәннән соң Кагыйдәгә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

10. Физик яисә юридик зат шартлы рәхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

Статья 12. Капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкцияләүгә рәхсәт бирү тәртибе

1. Күләме шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь жир кишәрлекләренә минималь күләмнәрәннән ким булган яки төзелеш өчен уңайсыз булган конфигурация, инженер-геологик яки башка характеристикалар булган жир кишәрлекләре хужалары рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренә ия булучылар, әгәр мондый кире кагу рәхсәт ителгән төзелеш объектларының бер яки берничә чик параметрларын бер тапкыр үзгәртү, конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеше Регламенты тарафыннан билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү максатларында ун проценттан да артмаган булса, капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртеп коруның чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшү, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рәхсәт ителә.

Капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан капиталъ төзелеш объектларының иң чик саны, биналарның, корылмаларның иң биекlege һәм федераль яки региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капиталъ төзелеш объектларының архитектур чिशелешләрәнә карата таләпләрнең чиктән тыш булуы рәхсәт ителми.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт алуда кызыксынган зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жибәрә.

Рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең рәхсәт ителгән чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

4. Рәхсәт ителгән төзелеш, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү турындагы карар проекты мондый рәхсәт бирү турында гариза килгән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1

статьясында билгелэнгән тәртиптә, 39 статья нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының, әлеге статьяның 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш жәмәгать фикер алышуларында яки ачык тыңлауларда каралырга тиеш.

Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләштерүгә рәхсәт бирү турындагы карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яки гавами тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рәхсәтне бирү белән кызыксынган физик яки юридик зат түли.

5. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия мондый фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән алып унбиш эш көне эчендә мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, күрсәтелгән тәкъдимнәренә район администрациясе башлыгына жиһәрә.

6. Башкарма комитет жиһәкчәсе әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән соң жиһе көн эчендә рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турында карар кабул итә.

6.1. Жиһрле үзидарә органына мондый төзелеш, аны сүткәнчә яки билгелэнгән таләпләргә туры китерелгәнчә, әгәр жиһрле үзидарә органы әлеге хәбәрне карау нәтижәләре буенча дәүләт хакимияте башкарма органына, вазыйфаи затка, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм аннан әлеге хәбәр килгән көннән дәүләт учреждениесенә яки жиһрле үзидарә органына, үз белдеге белән төзелгән бинаның билгеләре булуы күренми яки судның үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгелэнгән таләпләргә туры китерү турындагы дөгъва таләпләрен канәгатләндерүдән баш тарту турындагы карары законлы көченә кергән көннән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яки жиһрле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелешне ачыклау турында хәбәрнамә кергән көннән алып рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын урнашкан жиһр участогына карата реконструкцияләүгә рәхсәт бирелми.

7. Физик яисә юридик зат рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турындагы карарға суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

8. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгелэнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килмәсә, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү рәхсәт ителми.

IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр

Статья 13. Территорияне планлаштыру буенча документларга гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру буенча документларын эзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын эзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр сводлары таләпләре нигезендә; инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарих һәм мәдәният ядкарьләренен) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Капитал төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын эзерләү түбәндәге очрақларда мәҗбүри:

1) федераль, региональ яисә жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяҗлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу кирәк;

2) кызыл линияләр урнаштыру, үзгәртү яисә гамәлдән чыгару кирәк;

3) жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә гамәлгә ашырылган очрақта жир кишәрлекләре төзәргә кирәк;

4) капитал төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырыла торган очрактан тыш һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);

5) линияле объектны төзү, реконструкцияләү (линия объектын урнаштыру дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми) планлаштырыла. Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру документларын эзерләү таләп ителмәгән башка очрақлар билгеләнергә мөмкин;

6) линия объектын булмаган капитал төзелеш объектын урнаштыру планлаштырыла һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырыла;

7) территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру планлаштырыла;

8) "Күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларын өлешле төзүдә катнашу турында һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгәрешләр керту хакында" 2004 елның 30 декабрдәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеше объектларын төзү планлаштырыла

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль зоналардан файдалану һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемалары белән билгеләнгән территорияләрне, жирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнары белән билгеләнгән функциональ зоналарны, территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру каралган территорияләрне планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементына карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын эзерләү үзенчәлекләре жирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45, 46 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

Статья 14. Территорияне планлаштыру документлары төрләре

1. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне ызанлау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырыла торган үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проекты эзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә катнаш элемент чикләрендә урнашкан территориягә карата, территориаль зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә жирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш алып бару кагыйдәләренең, жирлекнең, шәһәр округының генераль планында территорияне комплекслы үстерүне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориянең чикләреннән гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проекты эзерләү түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

- капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмый торган чикләрендә төзелгән территорияләр өчен кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, шулай ук территория чикләрендә урнашкан жир участогы барлыкка килү һәм (яки) үзгәрү белән бәйлә рәвештә кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдалану территория чикләрен үзгәртүгә генә китерә.

5. Территорияне ызанлау проекты расланьрга тиешле төп өлештән һәм элеге проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проектларын эзерләү, территорияне планлаштыру документларын эзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда,

инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын эзерләү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проектын эзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен аларны үтәү көненнән алып биш ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне межаллау проектын эзерләгәндә, барлыкка килә торган һәм (яки) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең чикләрен билгеләү шәһәр төзелеше регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен җир кишәрлекләре бүлеп бирү нормалары, федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән билгеләнгән башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр җыйнагы нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Әгәр территорияне чикләү проектын эшләү аның гамәлдә булу вакыты тәмамланмаган җир кишәрлегенең яки җир кишәрлегенең кадастр планында урнашуының расланган схемасы нигезендә җир кишәрлекләре булдыру каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла икән, җир кишәрлекләренең чикләре әлеге схемада каралган җир кишәрлекләренең чикләре урнашкан урынга туры килергә тиеш.

9. Тарихи җирлек территориясенә карата эзерләнгән территорияне ызанлау проектында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарлар) саклау турындагы законнарда аларның сакланышын тәмин итү планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проектында расланган элемент яки планлаштыру структурасы элементлары чикләрендә урнашкан территорияне чикләү проектын эзерләнгән очракта, аерым документ рәвешендә иҗтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткәрелми, территорияне чикләү проектын эзерләү очрагынан тыш, комплекслы территорияне үстерү, мондый билгеләү, Кызыл линияләренң үзгәрүе гомуми файдалану территориясе чикләренең үзгәрүенә китерә.

11. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр, эчтәлегә, эзерләү һәм раслау тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

Статья 15. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә тормыш, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен уңай шартларга үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

- рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Жәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе жирлек халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән таныштыруны, муниципаль берәмлек халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуны, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнүен дә кертәп, ижтимагый фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 мaddәсе, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында гавами тыңлауларны, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы нигезләмә, башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән.

Статья 16. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Муниципаль берәмлек башлыгы карары нигезендә Кагыйдәләр проектын әзерләү комиссиясе тарафыннан уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча жәмәгать фикер алышуларының яисә гавами тыңлауларның озынлыгы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгелэнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр эзерлэнгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүгә бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр эзерлэнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр төзелеше регламенты билгелэнгән территория чикләрендә комплекслы үсеш узарга тиешле территория чикләрендә башкарыла. Бу очракларда ижтимагый фикер алышулар яки ачык тыңлаулар үткөрү вакыты бер айдан да артык була алмый.

Статья 17. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Әгәр жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булса, жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында уздырыла.

4. Комиссия түбәндәге затларга файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жибәрә:

- әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренә хокукка ия булучыларга;

- жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокукка ия булучыларына әлеге рөхсәт соратып алына торган объектлар;

- капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган, әлеге рөхсәт соратып алына торган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турындагы гаризасы кергән көннән алып жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Муниципаль берәмлек халкына ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкилләкле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгать фикер алышуларын яки Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт бирүдә кызыксынучы физик яки юридик зат күтәрә.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, ижтимагый фикер алышулар уздырылганнан яисә шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырылганнан соң, мондый затка файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

Статья 18. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында гариза кәргән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш. Ижтимагый фикер алышуларны яисә ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Ижтимагый фикер алышуларны яисә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәт бирүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

Статья 19. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясында билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 һәм 32 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне жирле администрация башлыгы тарафыннан карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) жирлекнең генераль планында жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләренә, муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының мондый генераль планнарга яисә муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

1.1) жирлекнең, шәһәр округының, авылара территориянең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән, аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләрен бозуларны бетерү турында Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри керем;

2) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

3) территориядән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренә урнашу урыны турында белешмәләрнең шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында чагылдырылган туры килмәве, ул күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренә урнашу урыны тасвирламасына карый;

4) федераль, региональ һәм жирле эһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның күчәмсез мөлкәт объектларыннан мондый зоналар, территорияләр чикләрендә файдалану чикләүләренә шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән чикләүләренә туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль эһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ эһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жиберелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре федераль эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

2) жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре региональ эһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга

мөмкин булган очрақларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда Югары Ослан муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлек территориясендә жирдөн файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрақларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очрақларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокукка ия булуларына зыян салынса, жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хақы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очрақларда;

6) Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

7) Татарстан Республикасы билгеләгән һәм кабул ителгән Татарстан Республикасы, Югары Ослан муниципаль районы башлығы тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә иң югары башкарма органы, муниципаль районның башкарма комитеты, территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән, территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат тарафыннан территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан.

3.1. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлешә нигезендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) территориаль планлаштыру документларында каралган жирлек территорияләрендә урнаштыру мөмкинлегә тәэмин ителмәгән очрақта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында жирдөн файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне вәкаләтле затка жиберә.

3.2. Әлегә статьяның 3.1 өлешендә каралган очрақта, вәкаләтле зат әлегә статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә.

3.3. Әлегә статьяның 2 өлешендәге 3 - 6 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очрақларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану төрләре бер тапкыр үзгәртелгән очрақта, капитал төзелеш объектларының һәм (яисә) капитал төзелеш объектларының элек билгеләнгән иң чик параметрлары үзгәртелмәгән, конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш Регламентында билгеләнгән капитал

төзелеш объектларын реконструкцияләү, жәмәгать фикер алышуларын яки Жәмәгать тыңлауларын үткөрү, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында проект эзерләү турында Карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каралган комиссия нәтижәсен эзерләү таләп ителми.

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мондый урыннар ачыкланган көннән алып алты ай дәвамында гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

4. Комиссия жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдим кәргән көннән алып егерме биш көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәре булган бәяләмә эзерли һәм бу бәяләмәне Башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

4.1. Әлеге кагыйдәләренә аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерүне күздә тоткан жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект Комиссия тарафыннан каралмый.

5. Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләренә исәпкә алып, башкарма комитет житәкчесе егерме биш көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында яки әлеге кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәренә кире кагу хакында карар кабул итә һәм, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, әлеге карарның күчermәсен мөрәжәгать итүчеләргә жиберә.

5.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган очракта, жирле үзидарәнең вәкиллекле органына жиберелгән жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект күрсәтелгән орган утырышында якындагы утырышта уздырылган көннән дә соңга калмыйча каралырга тиеш.

6. Башкарма комитет житәкчесе, әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән башкарма хакимиятнең Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль органы алынганнан соң, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. . Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дөүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дөүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан рөхсәтсез корылма барлыгы ачыкланган көннән алып, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын, дөүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан территориаль зонага карата шундый корылма урнашкан, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен, мондый корылмаларның рөхсәт ителгән файдалану төренә һәм параметрларына туры килә торган рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларын, әлеге

корылманы карау нәтижеләреннән тыш, жирле үзидарә органына үз-үзен канәгатләндрә турында законлы карар биргән очракта, әлеге корылманы карау очракларыннан тыш, таләпләргә туры китерү рәхсәт ителми.

8. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган очракларда дөүләт хакимияте башкарма органы яисә жирле үзидарә органы территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны урнаштыруга, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле орган вәкаләтле затка жирләрдән файдалану һәм территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләнүен билгеләү турындагы таләпне жиберә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләпләр кергән очракта, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар барлыкка килү турында, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләрне ачыкланган көннән алып, жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен вәкаләтле зат жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне мондый таләп нигезендә төгәлләштерү юлы белән тәэмин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

10. Федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларыннан, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен сайлап алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләнүен булуын билгеләү, әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кергән көннән алып алты айдан артмаска тиеш, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында белешмәләрне билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында йә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләмәләр ачыкланган көннән алып алты айдан арта алмый.

VII БҮЛЕК. Жирдөн файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

Статья 20. Территориаль зоналар чикләре турында мәғлүматны күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территория зоналары чикләре турында белешмәләр кертү кагыйдәләре күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына “Күчәмсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында” 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналар, шул исәптән күчәмсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләренң чикләре урынын билгеләүдәге хаталарны исәпкә алып билгеләнә.

Бердәм дәүләт күчәмсез мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.

Югары Ослан муниципаль районы
Советының 19.06.2023 ел № 34-472
карары 2 нче кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
«ВАХИТОВ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ЖИРДӘН
ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕ

2 нче Том

ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ
ШӨҺӨР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2023 ел

ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫ СОСТАВЫ

Документлар составына Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре керә:

1. Составында текст өлеше:

Кереш;

Том 1. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

Том 2. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2. Составында график өлеш:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӨЛӨК

II ӨЛӨШ. ШӨҺӨР ТӨЗЕЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ

КЕРӨШ	7
I ӨЛӨШ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАМУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨН КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ, ЖИРДӨН ФАЙДАЛАМУ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ КАГЫЙДӨЛӨРӨНӨ ҮЗГӨРЕШЛӨР КЕРТҮ ТӨРТИБЕ	8
I БҮЛӨК. Гомуми нигезләмөлөр	8
Статья 1. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрө, аларны кертү, билгеләү һәм аларның составы	8
Статья 2. Жирдөн файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы	9
Статья 3. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөнөң үз көченә керүе	9
Статья 4. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөн бозган өчен жаваплылык	9
II БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары жирдөн файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмөлөр	10
Статья 5. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләрө	10
Статья 6. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрө проектын әзерләү комиссиясе	10
Статья 7. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмөлөр ..	11
Статья 8. Территориаль зоналар	12
Статья 9. Шөһөр төзелешө регламентлары һәм аларны куллану	12
III БҮЛӨК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлеклөрөннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн үзгөртү турында нигезләмөлөр	15
Статья 10. Капиталъ төзелеш объектларының һәм жир кишәрлеклөрөннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрөн үзгөртү тәртибе	15
Статья 11. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү тәртибе	15
Статья 12. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларынан читкә тайпылуға, реконструкциялөгә рөхсәт бирү тәртибе ..	17
IV БҮЛӨК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмөлөр	19
Статья 13. Территорияне планлаштыру буенча документларга гомуми таләпләр ...	19
Статья 14. Территорияне планлаштыру документлары төрлөрө	20
V БҮЛӨК. Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәлөләрө буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмөлөр	22
Статья 15. Жирдөн файдалану һәм төзелеш мәсьәлөләрө буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмөлөр	22
Статья 16. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрө проектын, жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдөлөрөнө үзгөрешләр кертү проектары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләрө	22
Статья 17. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турында карар проектын буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	23

Статья 18. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт биру мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	24
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр.....	25
Статья 19. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе.....	25
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	29
Статья 20. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү	29
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы	35
Статья 21. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	35
Статья 22. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	39
Статья 23. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр	39
III ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	41
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары	41
Статья 24. Шәһәр төзелеше регламенты составы	41
Статья 25. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары.....	43
25.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре.....	43
25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)...	45
25.3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты	49
25.4. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)	55
25.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И).....	56
25.6. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС).....	58
25.7. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)	61
25.9. Авыл хужалыгы файдалануындагы зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (СХ3).....	63
25.10. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4).....	66
25.11. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)	67
25.12. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Р3)	69
25.13. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) .	72
Статья 26. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр	73
Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр	74
Статья 28. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре.....	74
X БҮЛЕК. Капиталь төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү.....	77

Статья 29. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	77
29.1. Гомуми нигезләмәләр	77
29.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары.....	78
29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары	79
29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары	82
29.5. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары.....	83
29.6. Линияләренең һәм элементә корылмаларының сак зоналары	84
29.7. Чыганаclarны төзекләндерү объектларының сак зоналары	86
29.8. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткөргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар	87
29.9. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары	88
Статья 30. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	89
Статья 31. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	90
XI БҮЛЕК Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре	91

VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы

Статья 21. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы билгеләнешләре - территориаль зона төре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры сурәтләнгән.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 8 статьясындагы 1 Томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

2. Территория зоналарының һәр төре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге билгеләнгән барлык территориаль зоналарга карата эш итә.

Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территория зонасы төренең индексы	Территория зонасы төренең аталышы
Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)
СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)
Р2	Рекреация билгеләнешендәге зона (Р2)
Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (Р3)
СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1)

Территория зонасы төрен яисә әлеге Кагыйдәләр кысаларында индексны билгеләү өчен куллану бертөрле булып тора.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк жәяләр эчендә төзелгән территориаль зона төре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территория зонасы төре исемнән тора.

Территория зонасы индексы территориаль зона төренең индексина туры килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын куллану бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Исеме	Зона урнашу урыны
1-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	Мулланур Вахитов исемеңдәге авыл

1-2	ОД	1-2 номерлы күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)	Мулланур Вахитов исемендәге авыл
1-3	P2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (P2) №1-3	Мулланур Вахитов исемендәге авыл
2-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Бакча-Сарай авылы
2-2	ОД	2-2 номерлы күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)	Бакча-Сарай авылы
2-3	КС	2-3 номерлы коммуналь-склад объектлары зонасы(КС)	Бакча-Сарай авылы
3-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	Ватан авылы
4-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №4-1	Гребени авылы
5-1	Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы (Ж1) №5-1	Ташевка авылы
6-1	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №6-1	Вахитов авыл жирлеге
6-2	И	6-2 номерлы инженерлык инфраструктурасы зонасы(И)	Вахитов авыл жирлеге
6-3	КС	6-3 номерлы коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)	Вахитов авыл жирлеге
6-4	СХ4	6-4 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы(СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-5	СХ4	6-5 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-6	СХ4	6-6 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-7	СХ4	6-7 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы(СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-8	СХ4	6-8 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы(СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-9	СХ4	6-9 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы(СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-10	СХ4	6-10 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы(СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-11	СХ4	6-11 номерлы күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы(СХ4)	Вахитов авыл жирлеге
6-12	P3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (P3) №6-12	Вахитов авыл жирлеге
6-13	P3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы (P3) №6-13	Вахитов авыл жирлеге
6-14	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №6-14	Вахитов авыл жирлеге
6-15	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №6-15	Вахитов авыл жирлеге

Территория зонасын билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемен яисә номерын куллану бертөрле мөгънәгә ия.

4. Билгеләнгән территорияль зоналарның чикләре чикләренә бер яисә аннан да күбрәк контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территорияль зона номеры булган территорияль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территорияль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс булган территорияль зоналарның чикләре контурлары, әмма территорияль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территорияль зоналарга керә.

5. Мәжбүри тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган территорияль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук түбәндәгеләр күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр;
- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;
- ул бөтен жир участогына карата билгеләнә алмый торган территорияль зона регламентына ярашлы рәвештә жирләрне (жир участогын яки аның бер өлешен) чынлыкта яки планлаштырылган файдалану территориясә.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

1) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

Индекс	Исеме
ЛО	Сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре

2) шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекс	Исеме
ЛФ	Урман фонды жирләре
ВО	Жир өсте сулары белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре
ООПТ	Махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре

3) жирләрдән фактта яисә планлаштырыла торган файдалану территорияләре:

Индекс	Исеме
Ж1-Ф	Ж1 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясә
СХ2-Ф	СХ2 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясә
СХ3-Ф	СХ3 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясә
СХ4-Ф	СХ4 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән факттагы файдалану территориясә
СН1-Ф	Жирләрдән факттагы файдалану территориясә СН1 зонасы регламенты нигезендә
Ж1-П	Ж1 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән планлаштырылган файдалану территориясә

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр территорияль зоналар булып тормый, әлеге жирләр һәм территорияләр чикләре турында белешмәләр әзерләнми һәм күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләре буенча билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

Статья 22. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр кертәләр.

2. Әлеге Томның 29.1 статьясындагы 29.1 өлеше нигезләмәләре нигезендә әлеге зоналарның махсус шартлары булган кагыйдәләре кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә: билгеләнгән планлаштырыла торган, ориентлаштырылган.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның якинча чикләре жирлекнең генераль планы нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелешен зоналаштыруны картадан алу мәгълүмати-белешмә характерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләре хокукы бирүчеләр мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булуын суд тәртибендә дөгъваларга хокуклы.

2. Жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, аларның характеристикалары күрсәтелгән зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә билгеләнгән яисә планлаштырыла торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның әлеге Кагыйдәләргә туры килми торган чикләрендә урнашкан.

3. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, махсус сакланылучы табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырылырга мөмкин.

Статья 23. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәжбүри кушымта итеп билгеләнгән территориаль зоналар чикләре урынының график тасвирламасы булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр, күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең характерлы нокталары координаталары исемлеге була.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасын әзерләргә хокуклы. Әлеге Кагыйдәләр проектың эшләү кысаларында

территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасы әзерләнмәгән һәм территория зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территория зоналары чикләре турындагы белешмәләр түбәндәгеләр рәвешендә бирелә:

1) дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 26.07.2022 ел № П/0292 боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территория зоналар, махсус сакланылучы табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнашу урынының, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның урнашу урынының график тасвирламасы» нигезендә әлеге жирлекнең территория зоналары кагыйдәләрендә билгеләнгән белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;

2) территория зоналар чикләре турында мәгълүматны күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

III ӨЛӨШ. ШӘҺЭР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛӨК. Шәһәр төзелеше регламентлары

Статья 24. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Шәһәр төзелеше регламенты белә жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә файдаланыла торган бөтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренәң хокукий режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

1) территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләренән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) жир кишәрлекләренән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренәң бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

3) функциональ зоналар һәм аларның генераль план белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;

4) территория зоналары төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренә кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарларыненәң) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарлар һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектлары булган ядкарлар яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайланмалар тәртибе турындагы карар чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яки сызыклы объектлар белән биләнгән;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи торак пунктлар, истәлекле урыннар, дөвалау-сәламәтләндерү жирләре һәм курортлар, территорияләренә куллануның аерым шартлары булган зоналар территорияләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре өчен авыл хужалыгы жирләре, жир өсте сулары, запас жирләре, махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру жирлекләре һәм курортлар жирләренән тыш) өчен билгеләнми.

7. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына карата түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) Россия Федерациясә законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

4) территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре, шәһәр төзелеш регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта.

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр төзелеш регламенты билгеләнә.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рөхсәт ителми.

10. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен үзгәртү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, шәһәр төзелеш регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

11. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчел төрләре жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рәвештә сайлана.

12. Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 39 статьясы нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

13. Шәһәр төзелеш регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

14. Сызыклы объектларны (гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан һәм гомуми файдаланудагы тимер юллардан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсәт ителә.

15. Жир кишәрлекләрәннән рәхсәт ителгән файдалану төрләрә Росреестрның 2020 елның 10 октябрдәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләрәннән файдалануның рәхсәт ителгән төрләрә классификаторы (алга таба - Классификатор) нигездә билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рәхсәт ителгән файдалану төрләрә атамалары, аларның кодлары (санлы билгеләрә) һәм жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төрөн тасвирлау бар. Жир кишәрлегеннән рәхсәт ителгән файдалану төрөнәң текстлы исемә һәм аның коды (санлы билгеләнәше) бертөрлә булып тора.

16. Жир кишәрлекләрәнәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә һәм рәхсәт ителгән төзелешнәң иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәгеләрнә үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләрәнәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә, шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның чикле саны һәм биналарның, корылмаларның чикле биеклегә;

3) жир кишәрлегә чикләрендә төзелеш алып баруның максималь проценты, ул жир кишәрлегенәң бөтен мәйданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәтә буларак билгеләнә;

4) биналарны, төзелешләрнә, корылмаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләрә чикләреннән минималь чигенүләр, яқында биналар, корылмалар төзү тыела.

17. Жир кишәрлекләрәнәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәрә һәм рәхсәт ителгән төзелешнәң, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары, кагыйдәләр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария кагыйдәләре тарафыннан иң чик параметрларга карата таләпчән таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

18. Жир кишәрлегенәң минималь күләмнә (мәйданына) чикләүләр бер хокукка ия булган файдалануның бер төрә булган чиктәш жир кишәрлекләрәнә кагылмый.

19. Бинаның иң күп катлары жир өстендәгә барлык катларны үз эченә ала, шул исәптән мансард, шулай ук цоколь, әгәр цоколь катының өскә өлешә жирнәң план билгесә дәрәжәсеннән 2 м-дан да ким булмаса.

19.1. 6.8 Классификатор коды белән рәхсәт ителгән куллану төрә өчен корылмаларның (антенна-мачта) чик биеклегә билгеләнми.

20. Жир кишәрлеген төзүнәң максималь проценты жир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын, яссылыклы корылмалардан һәм жир кишәрлегә өсләгендәгә капитал төзелеш объектларыннан (объектның жир асты өлешә) тыш, исәпкә ала.

21. Территория зоналары чикләрендә жир кишәрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бертөрлә төрләрә булган, әмма жир кишәрлекләрәнәң чикле (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм рәхсәт ителгән төзелешнәң иң чик параметрлары белән, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү һәм мондый зурлыкларның һәм параметрларның ярашмалары белән подзоналар билгеләнәргә мөмкин.

Статья 25. Территориаль зоналарның шәһәр төзелешә регламентлары

Шәһәр төзелешә регламентлары территориаль зонаның һәр төрөнә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр төрөнәң шәһәр төзелешә регламентының гамәли көчә әлегә төрдәгә барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

25.1. Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмчә төрләрә

Жир кишэрлеклэрэннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләрә жир кишэрлеклэрэннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләрәнә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрән сайлап алу төп яки шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә өчен жир кишэрлекләрә чикләрәннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төрә белән билгеләнә.

Шәһәр төзелешә регламентында әлегә төрнә Классификаторда тасвирлау нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрә күрсәтелми.

Жир кишэрлекләрән һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләрә; төп яки шартлы рөхсәт ителгән төрләрнәң кодлары, алар өчен ярдәмче куллану төрә билгеләнә, һәм рөхсәт ителгән төзелешнәң чик параметрлары, ярдәмче төрләр өчен капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү:

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрә коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрә исемә	Куллануның ярдәмче төрә билгеләнә торган төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләрә кодлары	Капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнәң һәм реконструкцияләүнәң иң чик параметрлары	
			катларның чикле саны, төзелешнәң чикле биеклегә	төзелешнәң максималь проценты
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 4.5 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	3.5.2, 6.12	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәтә күрсәтү	2.5; 2.6; 3.2.4	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә	3.6.2	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

	объектлары			
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Ижтимагый туклану	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль югычлары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	билгеләнмәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

25.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Шәхси торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән шәхси жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортлар;
- блокланган торак йортлар;
- аз катлы торак йортлар (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торучы, төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданның яшәвенә бәйлә һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаучы объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүләшү яки бүлү юлы белән) рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән урам буйлап (юл йөрү) жир кишәрлегенң минималь киңлегә 2.1, 2.2, 2.3 коды белән файдалану төрләре булган жир кишәрлекләре төзелгәндә 12 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен индивидуаль гаражларны урам (юл йөрү) ягыннан жир кишәрлегә чигендә урнаштыру рәхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп биналарга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегенә -3,5 м яксы түбә башына кадәр, 4,5 м - авыш түбә сыртына кадәр.

Шәхси торак төзелеш өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - кимендә 5 метр;
- участок чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - кимендә 12 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - кимендә 25 метр.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеш өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - 2.3 коды өчен кимендә 5 метр;

- 2-3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре - кимендә 10 м.

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм иҗтимагый биналардан ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- торак йортларга кадәр балалар уеннары өчен - 12 м;
- өлкән яштәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыктар өчен контейнерлы майданчыктар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспорты саклау урыннарыннан тыш, урамнар ягыннан да урнашырга рәхсәт ителми.

Иноляцияне исәпкә алып, 2.1, 2.2, 2.3 - 2 м кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре киртәләренәң максималь биеклегенә 2.1.1, 2.3 - 1.5 м. Материал һәм янәшәдәге участкалар арасындагы коймаларның төре, бакчалар биләгән өлешендә кояш яктысын үткәрүче, челтәрле, тоташ булмаган өлеш.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренәң чик (минимал һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлегенә чикләреннән минималь

					чигенүүлөр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләрә					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - .билгеләнмә гән	3 кат/18 м	50 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	мин. - 1000 макс. - .билгеләнмә гән	3 кат/18 м	40 %	5/3
2.3	Туктатылган торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - .билгеләнмә гән	3 кат/18 м	60 %	5/3
3.4.1	Амбулатория-хастаханә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
3.5.1	Мәктәпкчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	10/н.у.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
12.0.1	Урам-юл челтәрә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләрә					
2.1.1.	Азкатлы күпфтирлы торак төзелеше	мин. - 500 макс. - билгеләнмәгән.	4 кат (мансардны да кертеп)/20 м	75%	билгеләнм эгән
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм эгән

2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн /4.5 м	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.1	Коммуналь хезмэт күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.1.1	Коммуналь хезмэтлэр күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.1.2	Коммуналь хезмэтлэр күрсэтүне тээмин итүче оешмаларның административ биналары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.2.1	Социаль хезмэт күрсэтү йортлары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.2.2	Халыкка социаль ярдем күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.2.3	Элемтэ хезмэте күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.2.4	Тулай торак	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.3	Көнкүреш хезмэте күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.6.1	Мэдэни-ял итү эшчэнлеге объектлары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.7	Дини файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.7.1	Дини йолаларны гамэлгэ ашыру	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.7.2	Дини идарэ һәм мегариф	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белэн чиктэш өлкөлэр өлкөсөндөгө эшчэнлекне тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмэте күрсэтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
4.1	Эшлекле идарэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
4.4	Кибетлэр	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
4.5	Банк һәм иминият эшчэнлеге	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
4.6	Ижтимагый туклану	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
4.7	Кунакханэ хезмэте күрсэтү	билгелэнмэгэн	3 кат/билгелэнмэгэн	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн
4.9.1.	Автомобиль югычлары	билгелэнмэгэн	2 кат/10 м	билгелэн мэгэн	билгелэнмэгэн

3		ән		мәгән	әгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. - 300 макс. - 1000	0/0	0 %	билгеләнмәгән
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. - 400 макс. - 1000	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлегенң урамнары һәм башка якларынан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренң чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренң иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчәмсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы жир кишәрлекләренң иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлеге булмау.

25.3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның(ОД) шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, жәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, эшкуарлык эшчәнлеге, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектлары, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге

объектлар, гражданнарның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйлә башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капитал төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүлешү яки бүлү юлы белән) рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән урам буйлап (юл йөрү) жир кишәрлегенң минималь киңлеге 2.1, 2.2, 2.3 коды белән файдалану төрләре булган жир кишәрлекләре төзелгәндә 12 м булырга тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен индивидуаль гаражларны урам (юл йөрү) ягыннан жир кишәрлеге чигендә урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре өчен катларның чик саны һәм чик биеклегенә төп биналарга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклегенә -3,5 м яссы түбә башына кадәр, 4,5 м - авыш түбә сыртына кадәр.

Биналар арасындагы минималь ераклык:

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

- кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр стационары булган дөвалау учреждениеләре өчен - 30 м;

- стационары һәм башка ижтимагый һәм торак биналары булган дөвалау учреждениесе арасындагы ераклык кимендә 50 м;

Шәхси торак төзелеш өчен түбәндәге ераклыктарны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - кимендә 5 метр;

- участок чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участка урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - кимендә 12 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (көе) - кимендә 25 метр.

Блокланган, аз катлы һәм урта катлы күпфатирлы торак төзелеш өчен ераклык алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (юл йөрү) - 2.3 коды өчен кимендә 5 метр;

- 2-3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның озын яклары һәм очлары арасында торак бүлмәләрдән тәрәзәләре - кимендә 10 м.

Гомуми файдаланудагы майданчыктар торак һәм ижтимагый биналардан ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- торак йортларга кадәр балалар уеннары өчен - 12 м;

- өлкән яшьтәге халыкның ялы өчен - 10 м;

- автомобиль кую өчен - 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;

- хужалык максатлары өчен - 20 м;

- калдыктар өчен контейнерлы майданчыктар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Иноляцияне исәпкә алып, 2.1, 2.2, 2.3 - 2 м кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре киртәләренең максималь биекlege 2.1.1, 2.3 - 1.5 м. Материал һәм янәшәдәге участоклар арасындагы коймаларның төре, бакчалар биләгән өлешендә кояш яктысын үткәрүче, челтәрле, тоташ булмаган өлеш.

Жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биекlege	Төзелешнең максимал ь проценты	жир кишәрлеге чикләренән минимал чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көн күреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.1	Амбулатория-хастаханә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/н.у.
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10/н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

			эн	мэгэн	эгэн
3.7.1	Дини йолаларны гамэлгэ ашыру	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.7.2	Дини идарэ һәм мэгариф	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.8	Ижтимагый идарэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.8.1	Дэүлэт идарэсе	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.8.2	Вэкиллек эшчэнлеге	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.9.2	Фөнни тикшеренүлэр үткөрү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмөтө күрсөтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.1	Эшлекле идарэ	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.4	Кибетлэр	билгелэнмэгэн	3 кат/билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.5	Банк һәм иминият эшчэнлеге	билгелэнмэгэн	2 кат/билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.6	Ижтимагый туклану	билгелэнмэгэн	3 кат/билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.7	Кунакханэ хезмөтө күрсөтү	билгелэнмэгэн	5 кат/билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мөйданчыклар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
9.3	Тарихи-мэдэни эшчэнлек	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территориялэр)	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.	Урам-юл челтэре	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

1			эн	мэгэн	эгэн
12.0. 2	Территорияне төзөклөндөрү	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрлөрө					
2.1	Шәхси торак төзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - .билгеләнмэгә н	3 кат/18 м	50 %	5/3
2.1.1.	Азкатлы күпфтирлы торак төзелеше	мин. - 500 макс. - билгеләнмэгән	4 кат (мансардны да кертеп)/20 м	75%	билгеләнм эгән
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишөрлеге)	мин. - 1000 макс. - .билгеләнмэгә н	3 кат/18 м	40 %	5/3
2.3	Туктатылган торак төзелеше	мин. - 1000 макс. - .билгеләнмэгә н	3 кат/18 м	60 %	5/3
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмэгән	8 кат/ билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмэгән	1 кат/4.5 м	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
4.3	Базарлар	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
4.9.1. 1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
4.9.1. 2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнмэгән	билгеләнмэг эн	билгелән мэгән	билгеләнм эгән
4.9.1. 3	Автомобиль югычлары	билгеләнмэгән	2 кат/10 м	билгелән мэгән	билгеләнм эгән

4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган мөйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.5	Су спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.2	Пассажирларга хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
8.3	Эчке тәртипне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенә урамнары һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә. «Б.». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән

Җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлегә Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлегә статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән җир кишәрлекләренә чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- җир кишәрлеге хосусый милектәге җир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрне һәм (яисә) җир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мөйданы җир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләмнә туры килә торган җир кишәрлеген җирлектә формалаштыру мөмкинлегенә булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк җир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән җир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчмәсз милек объекты астында төзелә торган җир кишәрлеге барлыкка килү һәм мөйданы җир кишәрлекләренә иң чик (минималь) күләмнә туры килә торган җир кишәрлеген формалаштыру мөмкинлегенә булмау.

25.4. Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Т) элеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Т индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән, шул исәптән кешеләрне яки йөкләрне ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган хәбәрләр һәм корылмаларны урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлекләреннән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль югычлары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.	Автомобильләрне	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгелән	билгелән

4	ремонтлау			мәгән	эгән
7.1.1	Тимер юллар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.2	Пассажирларга хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искөрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.5. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән И индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрлөрә; жир кишәрлекләрәннән чик (минималъ һәм (яки) максималъ) күләмнәрә һәм капиталъ төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рәхсәт ителгән төзелешнән чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалану төрә		Жир кишәрлекләрәннән иң чик күләмнәрә һәм рәхсәт ителгән төзелеш һәм капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнән иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегә	Төзелешнән максималъ проценты	жир кишәрлегә чикләрәннән минималъ чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләрә					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәгә эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.7	Энергетика	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәрә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләрә					
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат / билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

			ән	мәгән	әгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искөрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.6. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (КС)

Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (КС) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән КС индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Коммуналь-склад зоналары коммуналь инфраструктура объектларын урнаштыру, склад объектларын, торак-коммуналь хужалык объектларын, транспорт объектларын, күпләп сату объектларын урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогының күләме, га	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.15	Авил хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкөртү	макс. - 10	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән/4.5 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

		н	гән	эгән	эгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.3	Базарлар *)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Ижтимагый туклану	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль югычлары	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	билгеләнмәгән	2 кат/10 м	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9	Складлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
8.3	Эчке төртипне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

		н	гән	эгән	эгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
1.13	Балыкчылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.5	Су спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.6	Авиация спорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.2	Пассажирларга хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искөрмәләр.

*) төзелеш материаллары, автозапчастьләр, техника, жиһазлар, башка сәнәгать товарлары сату буенча махсуслаштырылган базарлар.

«Б.». шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы

төрлөрө өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.7. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) АХ2 зонасы регламенты нигезендә жирлөрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре чикләрендә билгеләнергә тиешле территорияль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналары авыл хужалыгы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм авыл хужалыгы житештерүенә бәйле башка максатлар эшчәнлеген тәэмин итү өчен, шулай ук аквакультура (балыкчылык), шул исәптән авыл хужалыгы житештерүе өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренәң чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогының күләме, га	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеген чикләреннән минимум чигенүләргә, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.5	Бакчачылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.8	Терлекчелек	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.9	Жәнлекчелек	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.10	Кошчылык	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.11	Дуңгызчылык	макс. - 50	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.12	Умартачылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	10 %	билгеләнмәгән

1.13	Балыкчылык	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
1.14	Авыл хужалыгын фэнни тээмин итү	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкөртү	макс. - 10	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
1.17	Питомниклар	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тээмин итү	макс. - 10	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
1.19	Печән чабу	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	0 %	билгелэн мэгэн
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	0 %	билгелэн мэгэн
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн/4.5 м	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тээмин итү	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгелэн мэгэн	билгелэнмэг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
4.4	Кибетләр	билгелэн мэгэн	3 кат /билгеләнмә гән	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
4.6	Ижтимагый туклану	билгелэн мэгэн	2 кат/ билгеләнмәг эн	билгелэн мэгэн	билгелэн мэгэн
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгелэн мэгэн	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
4.9.1.3	Автомобиль югычлары	билгелән мэгән	2 кат/10 м	билгелән мэгән	билгелән мэгән
6.9	Складлар	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территорияләр)	билгелән мэгән	билгеләнмәг эн	билгелән мэгән	билгелән мэгән
12.0.	Урам-юл челтәре	билгелән	билгеләнмәг эн	билгелән	билгелән

1		мөгөн	эн	мөгөн	мөгөн
12.0. 2	Территорияне төзеклөндөрү	билгелэн мөгөн	билгелэнмөг эн	билгелэн мөгөн	билгелэн мөгөн
Шартлы рөвештө рөхсөт ителгән куллану төрлөрө					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткөрү	билгелэн мөгөн	билгелэнмөг эн	билгелэн мөгөн	билгелэн мөгөн
3.9.3	Фәнни сынаулар үткөрү	билгелэн мөгөн	билгелэнмөг эн	билгелэн мөгөн	билгелэн мөгөн
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгелэн мөгөн	билгелэнмөг эн	билгелэн мөгөн	билгелэн мөгөн
5.3	Аучылык һәм балык тоту	билгелэн мөгөн	билгелэнмөг эн	билгелэн мөгөн	билгелэн мөгөн
6.8	Элемтә	билгелэн мөгөн	билгелэнмөг эн	билгелэн мөгөн	билгелэн мөгөн

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, яшелчәчелек теплицалардан файдаланып.

«Б.»шартлы кыскартылышы белән билгеләнмөгөн параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрлөрө рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрлөрө өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.9. Авыл хужалыгы файдалануындагы зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (СХЗ)

Авыл хужалыгы файдалануындагы зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (СХЗ) АХЗ зонасы регламенты нигезендә жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре чикләрендә билгеләнергә тиешле территорияль зоналарга кагыла.

Авыл хужалыгы куллану зоналары авыл хужалыгын алып бару, кыр участкаларында шәхси ярдәмчә хужалык алып бару, яшелчәчелек өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөрө; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участкасының күләме, га	катлар саны / төзелеш биеклеге	Төзелешнең максимал ь	жир кишәрлеге чикләреннән

				проценты	минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культураларын үстерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.4	Тоник, дару, чәчәк культураларын үстерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.5	Бакчачылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгеләнмәгән	10 %	билгеләнмәгән
1.13	Балыкчылык	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.14	Авил хужалыгын фәнни тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.16	Кыр участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.17	Питомниклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.20	Авил хужалыгы хайваннарын көтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Аучылык һәм балык тоту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шөһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.10. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4)

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4) элеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ4 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары бакчачылыкны алып бару, бакчачылык һәм дача хужалыгы өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлекләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл чөптәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

13.0	Гомуми кулланылыштагы жир кишөрлеклөре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. - 300 макс. - 1000	0/0	0 %	билгеләнм әгән
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. - 400 макс. - 1000	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән

Искөрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишөрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.11. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (P2)

Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеш регламенты (P2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән P2 индексы белән территориаль зоналарга кагыла.

Рекреация билгеләнешендәге зоналар яшел утыртмаларны саклау һәм яңадан житештерү, аларны халык ялын уздыру максатларында нәтижәле файдалануны тәмин итү өчен билгеләнгән. Шәһәр урманнары, парклар, скверлар, бульварлар, буалар, күлләр, әлеге зонага хезмәт күрсәтү белән бәйлә территорияләр үз эченә керә.

Жир кишөрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишөрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишөрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишөрлегеннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					

3.6.2	Мөдәният һәм ял парклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мөйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2	Табигать-танып белү туризмы	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мөдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.3	Цирклар һәм жәнлекләр тору урыны	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мөгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

4.6	Ижтимагый туклану	билгеләнмәгән	2 кат/ билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.2.1	Туристтик хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.3	Аучылык һәм балык тоту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.5	Гольф яки атта йөрү өчен кырлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
9.2	Курорт эшчәнлегә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
9.2.1	Санаторий эшчәнлегә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән

Искәрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.12. Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (P3)

Ял, туризм һәм спорт объектларының шәһәр төзелеше регламенты (P3) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән P3 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Ял, туризм һәм спорт объектлары зоналары табигый, тарихи, социаль-мәдәни объектларны, физик культура һәм спорт объектларын, шулай ук рухи һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерергә сәләтле башка объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлекләреннән минималь чыгулар, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Ижтимагый туклану	билгеләнмәгән	3 кат / билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнмәгән	3 кат / билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.1.7	Спорт базалары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2	Табигать-танып белү туризмы	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.2.1	Туристик хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.3	Аучылык һәм балык тоту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
5.5	Гольф яки атта йөрү өчен кырлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2	Курорт эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
9.2.1	Санаторий эшчәнлегенә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

11.3	Гидротехник корылмалар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участоклары (территориялэр)	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.1	Урам-юл челтэре	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
12.0.2	Территорияне төзөклөндөрү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
Шартлы рөвөштө рөхсөт ителгөн куллану төрлөрө					
2.4	Күчмө торак	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	0 %	билгелэнмэгэн
3.1	Коммуналь хезмэт күрсөтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.1.1	Коммуналь хезмөтлөр күрсөтү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.1.2	Коммуналь хезмөтлөр күрсөтүнө тээмин итүчө оешмаларның административ биналары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.6.1	Мэдэни-ял итү эшчөнлеге объектлары	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.6.3	Цирклар һәм жөнлеклөр тору урыны	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.7	Дини файдалану	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.7.1	Дини йолаларны гамэлгә ашыру	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.4	Кибетләр	билгелэнмэгэн	3 кат / билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.5	Банк һәм иминият эшчөнлеге	билгелэнмэгэн	2 кат/н.у.	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
4.10	Күргөзмә-ярминкә эшчөнлеге	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгильләнүнә тээмин итү	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.4	Спорт белән шөгильләнүнә өчен жиһазландырылган майданчыклар	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.5	Су спорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.1.6	Авиация спорты	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн
5.4	Кече суднолар өчен	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн	билгелэнмэгэн

	причаллар	н	н	мәгән	әгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
7.3	Су транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

Искәрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеш проектлау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

25.13. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеш регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территорияль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратларны, крематорийларны, башка күмү урыннарын) урнаштыру һәм эшләтү өчен билгеләнгән. Әлеге төр зоналарны урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлеп чыгару юлы белән генә һәм башка территорияль зоналарда ярамаган килеш тәэмин ителергә мөмкин.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минимал һәм (яки) максимал) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын үзгәртеп коруның, рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш һәм капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Код	Исеме	жир участогы күләме, кв м.	катлар саны / төзелеш биеклегенә	Төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлеккә чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт тукталышлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир участкалары (территорияләр)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
12.1	Ритуаль хезмәт	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
билгеләнмәгән					

Искөрмәләр.

«Б.» шартлы кыскартылышы белән билгеләнмәгән параметрлар билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен IX Бүлектә күрсәтелгән таблица, 25 статья, әлеге Томның 25.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентларның, норматив техник документларның, шәһәр төзелеше проекткау нормативларының һәм башка норматив документларның таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Статья 26. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр

ЛО - линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләнгән жир кишәрлекләре.

ДПИ - файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлгә кагылмый яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан капитал төзелеш объектларыннан һәм жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рәхсәт ителә.

Статья 27. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр

ЛФ - урман фонды җирләре.

ВО - өске сулар белән капланган җирләр.

СХ - авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составында авыл хужалыгы җирләре.

ООПТ - махсус сакланучы табигать территорияләре җирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

Җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән урман фонды җирләре составыннан файдалану урманчылыкның урман хужалыгы регламенты белән билгеләнә, аның чикләрендә урман фонды җирләре урнашкан, урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм региональ законнар нигезендә билгеләнә.

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану махсус сакланылучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланылучы табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

Җир өсте сулары белән капланган җирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнә.

Авил хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләренә торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан күпьяллык үсентеләр (бакчалар, виноградлыктар һәм башкалар) биләгән чәчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, җирләр керә. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләренең өстенлекләре кулланылышта һәм аерым сакланьрга тиеш. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләре гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылыкны алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хужалык корымалары һәм бакча җир кишәрлегендә гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

Шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында СХ индексы белән билгеләнгән авыл хужалыгы җирләре составына җирләргә тискәре йогынтыдан саклау функциясен үтәүче хужалык эчендәге юллар, саклау урман утыртулары, агач-куаклык үсемлекләре белән биләнгән башка авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр кертеләргә мөмкин.

Статья 28. Җирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында территорияне чагылдырырга тиеш, алар өчен территориаль планлаштыру документлары нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше регламентлары һәм зоналары билгеләнергә тиеш, әмма әлеге территорияләр өчен гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә территория зонасы билгеләнә алмый.

Мондый территорияләрне билгеләү өчен жирләрдән (жир кишәрлеге яисә аның өлеше) факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясе төшенчәсе кулланыла.

Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясе - жир кишәрлегенә зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм жир файдаланудагы), ул фактта кулланыла яки теге яки бу территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бөтен жир кишәрлегенә яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлегенә бер генә территориаль зонага каравы турындагы законнар таләпләре нигезендә, территориаль зона жир кишәрлегенә бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм жирдән файдалануның аерымланган кишәрлегенә карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлегенә бер өлешен фактта яисә планлаштырып файдалануга туры килә торган территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рәхсәт ителгән файдалану төрләренә, жир кишәрлекләренә иң чик (минималь) һәм (яисә) максималь күләмнәренә һәм рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларының, жир кишәрлегенә калган (зуррак) өлешен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең барлык жир кишәрлегенә кагыла алмый.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләре территориаль зонаның хокукий статусы юк. Әлеге территорияләрнең чикләре, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре ориентир рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләре нигезендә жирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше зонасы карталарында чагылдырыла.

Бу территорияләрне билгеләү өчен шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында жир участогының бер өлешен чынлыкта яки планлаштырылган куллану территориаль зонасы индексы кулланыла, ул чынлыкта кулланылган очракта «-Ф» индексы белән тулыландырыла, яки жир участогының бер өлешен планлаштырылган куллану очрагында «-П» индексы белән тулыландырыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында жирләрдән фактта һәм планлаштырылган файдалануның түбәндәге төрләре күрсәтелгән:

Ж1-Ф - Ж1 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

СХ2-Ф - СХ2 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

СХ3-Ф - СХ3 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

СХ4-Ф - СХ4 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

СН1-Ф - жирләрдән СН1 зонасы регламенты нигезендә фактта файдалану территориясе.

Ж1-П - Ж1 зонасы регламенты нигезендә жирләрдән планлаштырылган файдалану территориясе.

Гамәлдәге кануннар нигезендә, җирләрнең хокукый статусы көйләнмәгән территорияләр, әгәр алар кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмаса, чикләнмәгән озак тора ала. Җир кишәрлеге өлешләрән фактта яисә планлаштырылган файдалану территориясендә капитал төзелешнең булган объектларын яңа төзелешкә яисә реконструкцияләүгә рәхсәт алу өчен җир кишәрлеген ызанлау (бүлү яки бүлеп бирү) үткәрергә һәм территориядән фактта файдалануга яисә планлаштырыла торган территориянең чикләрен билгеләү өлешендә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында җирләрдән фактта файдалану территориясе сыйфатында шулай ук урман фонды җирләрендә яисә махсус саклана торган территорияләрдә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләре дә күрсәтелә ала.

Х БҮЛЕК. Капиталь төзелеш объектларының һәм жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү

Статья 29. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

29.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир асты байлыктары, һава һәм су законнары турында законнарда башкасы каралмаган булса, жир кишәрлекләреннән файдалану чикләенә һәм (яисә) мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчмәс мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны тыя һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя торган жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли.

2) Россия Федерациясе Жир кодексының 105 статьясында билгеләнгән территориянең махсус шартлары булган зоналар төрләренең тулы исемлеге.

3) Федераль законнарда ярашлы рәвештә, жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларын куллануны чикләү аларның күләме һәм (яки) чикләре федераль закон таләпләренә ярашлы рәвештә рәсми рәвештә билгеләнгән территорияләргә куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә була. Жирлекләрен, шәһәр округларының жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә кертелмәгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләмнәрен һәм (яисә) чикләрен билгели алмый.

Шуңа ярашлы рәвештә әлеге Кагыйдәләргә кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнгән һәм расланган зоналар;

- билгеләүгә планлаштырылган - чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендә билгеләнергә тиешле фиксацияләнгән зурлыкка һәм чикләргә билгеләүнең берсүзсез кагыйдәләренә (критерийларына) ия зоналар;

- ориентлашу зоналары - чикләре Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма фиксацияләнгән зурлыктары һәм чикләргә билгеләүнең берсүзсез кагыйдәләргә (критерийлары) булмаган зоналар; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә мондый зоналарның чикләре билгеләнгән очракта исәпләүләр һәм (яки) натураль исәпләүләр үткөрү юлы белән төгәлләнергә тиеш әйләнә-тирә мохиткә йогынты дәрәжәсен үлчәү зурлыктары гына билгеләнгән.

4) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә мәжбүри тәртиптә чагылдырыла.

5) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук федераль законнарда һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре теркәлгән күләмнәргә һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләрен билгеләү кагыйдәләргә билгеләнгән гамәлдәге объектларга карата территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре күрсәтелә ала.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элемтә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылган очракта, әлеге чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Мондый зоналарның чикләрен аерып алу әлеге зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү мәгълүмат-белешмә характерында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләнгән планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориянең махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентировка чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре әлеге зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дөгъва итәргә хокуклы.

б) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якынча ориентир характерына ия һәм жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның ориентлашу чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә булмаган дип танылырга мөмкин.

Уңайлы зоналарга предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның, су белән тәэмин итү чыганаclarын саклауның икенче һәм өченче пояслары зоналарының, су басу һәм су басу зоналарының, радиотехник объектны тапшыручы чикләүләр зоналарының, территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм подзоналарның федераль законнар нигезендә зоналар күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиешле территориянең махсус шартлары булган зоналарының һәм подзоналарының башка төрләре керә.

7) «Вахитов авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәге зоналар билгеләнде яисә урнаштырылырга тиеш:

- эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары;

- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары;

- электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары;

- газ бүлү челтәрләренең сак зоналары;

- линияләрнең һәм элемтә корылмаларының сак зоналары;

- чыганаclarны төзекләндерү объектларын саклау зоналары;

- сак зоналары һәм магистраль торба үткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар;

- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары.

29.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары

Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре «Су белән тәэмин итү чыганакларын һәм хужалык-эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» 2.1.4.1110-02 СанПиН нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режим) су алу жайланмаларының, барлык суүткәргеч корылмаларының һәм су үткәрә торган каналның урнашу территориясен үз эченә ала. Жир асты су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме якланган жир асты суларыннан файдаланганда 30 м һәм житәрлек дәрәжәдә якланган жир асты суларын кулланганда 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә югары көпшәле агачлар утырту рөхсәт ителми, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОның беренче поясынан читтә урнашкан якындагы көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә агып төшүче суларны канализация белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче пояс (чикләүләр поясы) су белән тәэмин итү чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Жир асты су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче поясы чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитария саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туйрак катламын бозуга бәйлә яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенә территорияль бүлекчәсе белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); эшкәртелгән суларны жир асты офыкларына утырту һәм каты калдыкларны жир асты байлыктарын эшкәртү; ягулык-майлау складлары, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать агынтылары, шламосаклагычлар һәм жир асты суларын химик пычрату куркынычын тәэмин итә торган башка объектлар урнаштыру; санитар саклау зонасында мондый объектларны урнаштыру жир асты суларын саклауда сакланган килеш файдаланганда гына рөхсәт ителә, жир асты суларын саклаганда, махсус чараларны үтәгәндә, жир асты суларын чүпләүдән саклаганда, жир асты суларын саклаганда, жир асты суларын пычратуга контрольдә тоту органнарын исәпкә алып, Роспотребнадзорның санитария күзәтчеләге органнары бәяләмәсен исәпкә алып, санитария күзәтчеләге органнары бәяләмәсен исәпкә алып.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә жир асты суларын микроб пычрату куркынычы тудыручы зиратларны, терлек каберлекләрен, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманнарны кисү тыела.

29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә су саклау зоналары елгаларның, инешләрнең, күлләрнең, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм аларда хужалык һәм башка эшчәнлекне пычрануны, чүпләнүне, күрсәтелгән су

объектларын ләмгә батыруны һәм аларның суларын ярлыландыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклап калу максатларында гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр бие яклау полосалары урнаштырыла.

Елгаларның су саклау зоналарының, инешләренң киңлеге һәм аларның яр бие яклау полосасының киңлеге тиешле яр сызыгынан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләренң су саклау зонасы киңлеге аларның чишмә башыннан елгалар яисә инешләр өчен озынлык белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 метрдан.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын арттыру максатларында агып төшүче сулардан файдалану;

- зиратларны, терлекләр каберлекләрен, житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыру объектларын, химик, шартлаткыч, токсик, агулы матдәләрен, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру, шулай ук аларның рөхсәт ителгән чик концентрациясе балык хужалыгы әһәмиятендәге су объектларында билгеләнмәгән территорияне пычратучы матдәләр белән пычрату;

- зарарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;

- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларынан тыш) хәрәкәте һәм туктап торуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда аларның хәрәкәте һәм туктап торулары керми;

- автомобильләргә ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары төзү һәм реконструкцияләү (моңа автомобильләргә ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары портлар, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, шул исәптән аз үлчәмле судноларны, федераль иминлек хезмәте объектларын урнаштыру өчен базалар (корылмалар) территорияләрендә, транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләре, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру очрактарынан тыш);

- пестицидлар һәм агрохимикатлар саклау (яр бие яклау полосалары чикләреннән тыш диңгез портлары территорияләрендә махсуслаштырылган саклагычларда агрохимикатлар сакланудан тыш), пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- агым суларны, шул исәптән дренаж суларны агызу;

- гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен разведкалау һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы жир асты байлыкларынан файдаланучылар тарафыннан тау бүлемнәренң жир асты байлыклары һәм (яисә) геологик бүлемтекләренң жир асты байлыклары турындагы РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрендә, "Жир асты байлыклары турында" 1992 елның 21 февралендәге N 2395-І РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә гамәлгә ашырылган очрактардан тыш). -

Су саклау зоналары чикләрендә, су объектларын пычранудан, чүплөнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән су кануннарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннарга ярашлы

рәвештә, мондый объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү, хужалык һәм башка объектларны эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәэмин итә торган корылма төрән сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычратудан, чүплектән, куудан һәм су бетүдән саклауны тәэмин итә торган корылмалар астында аңлашыла:

- үзәкләштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-төшем суларын агызу өчен үзәкләштерелгән су чыгару системалары;

- агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су чыгару системаларына (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) жибәрү (агызу) корылмалары һәм системалары, әгәр алар шундый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса;

- агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәэмин итә торган локаль чистарту корылмалары;

- житештерү һәм куллану калдыкларын жыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган кабул итү бүлмәләренә жибәрү (агызу) өчен корылмалар һәм системалар;

- су объектларын һәм алар янындагы территорияләрне нефть һәм нефть продуктлары агышыннан һәм әйләнә-тирә мохиткә башка тискәре йогынтыдан яклауны тәэмин итә торган корылмалар.

Гражданнар тарафыннан су саклау зоналары чикләрендә урнаштырылган һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазландырылмаган үз ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территорияләренә карата, аларны шундый корылмалар белән жиһазлау һәм (яисә) Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясындагы 16 өлешенең 1 пунктында күрсәтелгән системаларга тоташтыру вакытына кадәр, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рөхсәт ителә.

Яр буе саклау полосасының киңлегә су объектының яр авышлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яки 3 һәм аннан да күбрәк авышлык өчен 0, 40 м һәм 3 һәм аннан да күбрәк авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, чишмә башыннан алып тамагына кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе яклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:

- жирләренә сөрү;

- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;

- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерлар, ванналар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе линиясе (су объекты чикләре) буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкит итә, моңа каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр буе полосалары керми, аларның озынлыгы чишмәдән алып, 10 километрдан да артмый. Су каналларының, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр буе полосасының киңлеге, чишмә башыннан алып ун километрдан да артмаган инешләрнең озынлыгы 5 метр тәшкит итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буе полосалары чагылдырылмый.

Һәр граждандан (механик транспорт чараларын кулланмыйча) гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан алар янында хәрәкәт итү һәм булу өчен, шул исәптән һәвәскәр балык тоту һәм йөзүче чараларны причалга утырту өчен файдаланырга хокуклы.

Яр буе полосасы чикләрендә жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

29.4. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электр тапшыруның һава линияләре буйлап саклау зоналары жир участогы һәм һава киңлеге өслегенең бер өлеше рәвешендә урнаштырыла (электр тапшыруның һава линияләре терәкләренең биеклегенә туры килгән биеклеккә), ул электр тапшыру линиясенең ике ягында да читтән торып торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә, алар киләсе ераклыкта читкә тайпылмыйча урнашкан:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 150, 220 кВ - 25 м;
- 300, 500 кВ - 30 м;
- 750 кВ - 40 м;
- 1150 кВ - 55 м.

Жир асты кабель линияләре буенда сак зонасы жир асты байлыклары участогы өслеге (тирәнлеккә туры килә торган чыбык линияләрен сузу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлеккә), электр тапшыру линиясенең ике ягыннан да 1 метр ераклыктан ерак кабельләрдән торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә.

Сак зоналарында электр челтәре хужалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән аларның зарар күрүенә яисә юкка чыгаруына китерү, һәм (яисә) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерү, шулай ук экологик зыян салуга һәм янғын чыгуга китерү тыела. Аерым алганда, тыела:

- электр челтәре хужалыгы объектларына керү өчен төзелгән юл һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметлар (материаллар) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр челтәре хужалыгы объектларына керүгә комачауларга мөмкин булган корылмалар төзүгә, мондый керү өчен кирәкле юл һәм подъездлар булдырмыйча;

- чүплекләр урнаштырырга;

- сугу механизмнары белән эшләр башкарырга, 5 тоннадан артык авырлыктагы авырлыктарны төшерергә, ачы һәм коррозияле матдәләргә һәм ягулык-майлау материалларын (жир асты кабель электр тапшыру линияләренәң саклау зоналарында) ташларга һәм агызырга.

1000 вольттан артык кьеренкелек белән электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналарында, шулай ук түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын жыярга яки урнаштырырга;

- балалар һәм спорт майданчыкларын, стадионнары, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станокларын, терлекләр өчен урыннар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар стоянкаларын урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкару белән мәшгуль булмаган кешеләрнең күп туплануына бәйлә теләсә нинди чаралар үткәргә (электр тапшыруының һава зоналарында);

Саклау зоналары чикләрендә челтәр оешмасын язмача рөхсәтсез түбәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капитал ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйлә;

- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;

- юл өслегеннән йөк белән яки йөксез 4,5 метрдан артык булмаган гомуми биеклеккә ия булган машиналар һәм механизмнар йөрү (һава электр тапшыру линияләренәң саклау зоналарында);

- биеклегә 4 метрдан артык булган авыл хужалыгы машиналары һәм жиһазлары кулланып, кыр авыл хужалыгы эшләре.

29.5. Газ бүлү челтәрләренәң сак зоналары

"Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2000 елның 20 декабрәңдәгә 878 номерлы карары нигезендә газ бүлү челтәрләре өчен түбәндәгә саклау зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассасы буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыктар белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре трассалары буйлап, газүткәргеч трассасын билгеләү өчен, бакыр үткәргеч торбалардан 3 метр ераклыкта һәм капма-каршы яктан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыктар белән чикләнгән территория рәвешендә;

в) торбалар материалына бәйсез рәвештә мәңгелек туңган йөкләрдә тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыктар белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым газ регулятор пунктлары тирәсендә - әлегә объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) газүткәргечләрнең су асты юллары буйлап суднолар йөрү һәм агызу елгалары, күлләр, сусаклагычлар, каналлар аша су өслегеннән су өслегенә кадәр 100 м ераклыктагы параллель ясылыктар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м га кадәр;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләр буйлап уза торган бистәара газүткәргечләр трассасы буйлап - 6 метр киңлектәгә просек рәвешендә,

газүткөргөчнөң һәр ягыннан 3 метр. Газүткөргөчләрнөң жир өсте участкалары өчен агачлардан торбаүткөргөчкә кадәр ераклык газүткөргөчнө эксплуатацияләү срогы дәвамьнда агачларның биеклегеннән дә ким булмаска тиеш.

Газ бүлү чөлтөрлөрөнөң саклау зоналарына керә торган жир кишөрлеклөрөнө аларның зарарлануын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында түбөндөгө чиклөлөр (йөклөлөр) урнаштырыла:

а) торак-граждан һәм житештерү билгеләнешендөгө объектлар төзөргә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләрне, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү чөлтөрлөрө белән автомобиль һәм тимер юлларны шушы газүткөргөчләрне алдан алып чыкмыйча жимерергә һәм реконструкциялөргә;

в) газ бүлү чөлтөрлөрөн жимерүдөн саклый торган яр ныгыту корылмаларын, су үткөрү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) танып белү билгелөрөн, контроль-үлчөү пунктларын һәм газ бүлү чөлтөрлөрөнөң башка жайланмаларын күчөргө, зарарларга, күмөргә һәм юкка чыгарырга;

д) чүплөклөр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдөлөр эремөлөрөн аерырга;

е) саклау зоналарын борчырга һәм аларны йөклөргә, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү чөлтөрлөрөнө керүенә, хөзмөт күрсөтү һәм газ бүлү чөлтөрлөрөнөң зарарлануларын бетөрүгә каршылык күрсөтергә;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганаclarын урнаштырырга;

з) авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнар белән 0,3 метрдан артык тирәнлектө баз казырга, туфрак казырга һәм эшкөртөргә;

и) газ көйлөчө пунктларның, катод һәм дренаж саклау станциялөрөнөң, жир асты коеларының капкаларын һәм ишеклөрөн ачу, элемтө чараларын, яктыртуны һәм телемеханика системаларын электр белән тәэмин итүне эшлөтөп жибөрү яки сүндөрү;

к) чит әйберлөрне, баскычларны, аларга менү өчен, терөклөргә һәм жир өстендөгө газүткөргөчлөргә, газ бүлү чөлтөрлөрөнөң коймаларына һәм биналарына куярга һәм бөйлөргә;

л) мөстәкыйль рөвештө газ бүлүчө чөлтөрлөргә кушылырга.

Югарыда күрсөтелгән чиклөлөргә туры килми торган урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка эшлөр, жир офыгын бозуга һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектө туфрак эшкөртүгә бөйлө булмаган эшлөр, эшлөр башланганчы 3 эш көненнән дә ким булмаган очракта, газ бүлү чөлтөрөнөң саклау зонасында жир кишөрлеклөрө милөкчөлөрө, хужалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан башкарыла. Газ бүлү чөлтөрлөрөнөң саклау зоналарында жир кишөрлегө өслөгөн бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектө туфрак эшкөртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчәнлегө газ бүлү чөлтөрлөрөнөң эксплуатацияләү оешмасының язмача рөхсөтө нигезендө гамөлгә ашырыла.

29.6. Линиялөрнөң һәм элемтө корылмаларының сак зоналары

«Россия Федерациясө элемтө линиялөрөн һәм корылмаларын саклау кагыйдөлөрөн раслау турында» Россия Федерациясө Хөкүмөтенөң 1995 елның 09 июнендөгө 578 номерлы карары (алга таба - Карар) нигезендө аерым куллану шартлары булган саклау зоналары билгелөнө:

- урман кишөрлеклөрөндө торак пунктлардан читтө урнашкан жир асты кабельлөрө өчен һәм элемтө линиялөрөнөң һава линиялөрө һәм радиофикация линиялөрө өчен - жир асты элемтө кабелө трассасыннан яисә элемтө линиялөрөнөң

һәм радиофикация линияләренең һәр яктан кимендә 2 метр ераклығында параллель туры сызыklar белән билгеләнгән жиір кишәрлекләре рәвешендә;

- диңгез кабель элементә линияләре өчен һәм су юлы һәм ағызу елгалары, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыklar) аша үткәндә элементә кабеле өчен су өслегеннән су төбенә кадәр су киңлегенең барлык тирәнлек буенча участоклары рәвешендә, һәр яктан диңгез кабеле трассасыннан 0,25 диңгез миленә яки елга, күл аша үткәндә кабель трассасыннан ерак булган параллель яссылыklar белән билгеләнә, сусаклагычлар һәм каналлар (арыklar) һәр яктан 100 метрга;

- жиір өстендәге һәм жиір астындагы хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары өчен кабель элементә линияләрендә көчәйтү һәм регенерация пунктларын урнаштыру үзегеннән яки аларның жиимерелү чигеннән 3 метрдан да ким булмаган һәм жиір белән тоташтыру контурларыннан 2 метрдан да ким булмаган күләмдә булган ябык линия белән билгеләнгән жиір участоклары рәвешендә..

Юридик яки физик затныкы булган жиір кишәрлегендә элементә линиясе яки радиофикация линиясе саклау зонасында (0,3 метрдан артык булмаган тирәнлеккә сукалауны исәпкә алмаганда) туфракны ачу белән бәйле барлык төр эшләрне башкаруга заказчы (төзүче) әлеге элементә линиясе яки радиофикация линиясе карамагында булган предприятиедән язма ризалык алырга тиеш.

Элементә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклау зоналарының жиір мәйданы юридик һәм физик затлар тарафыннан Россия Федерациясе жиір законнары нигезендә, карар белән билгеләнгән һәм элементә линияләренең һәм радиофикация линияләренең саклануын тәэмин итүче чикләүләргә исәпкә алып кулланыла.

Элементә һәм радиофикация линиясе урнашкан предприятиеләргә сак зоналарында рөхсәт ителә:

а) жиір милекчеләре (жиір хужалары, жиірден файдаланучылар, арендаторлар) белән килештерелгән шартларда элементә һәм радиофикация линияләрен эксплуатацияләү өчен кирәкле юлларны, подъездларны, күперләргә һәм башка корылмаларны эксплуатацияләү өчен кирәкле юлларны, күперләргә һәм башка корылмаларны төзү;

б) элементә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау һәм аларны тутыру өчен чокырлар, траншеяләр һәм котлованнар казу;

в) аерым агачларны урман массивлары аша үткән элементә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә, әлеге линияләр трассаларына яқын урыннарда аварияләр вакытында кисү, аннары билгеләнгән тәртиптә урман кисү билетлары (ордерлар) биірү һәм кисү урыннарын кисү калдыкларыннан чистарту.

Сак зоналары чикләрендә язма ризалыксыз һәм элементә яки радиофикация линиясеннән файдаланучы предприятиеләр вәкилләргә катнашында түбәндәгеләр тыела:

а) һәртөрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, туфракны жиір казу механизмнары белән планлаштыруны (күл барханнары зоналарынан тыш) һәм жиір эшләрен (0,3 метрдан артык тирәнлеккә сукалауны исәпкә алмаганда) башкарырга;

б) скважиналар бораулау, шурфлау, туфрак пробалары алу, шартлату эшләре белән бәйле геологик-съемка, эзләү, геодезия һәм башка эзләнү эшләрен башкарырга;

в) агачлар утырту, кыр станоклары урнаштыру, терлекләр тоту, материаллар, азык һәм ашламалар жыю, учаклар яндыру, ату урыннары оештыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар йөрү һәм тукталу урыннарын урнаштырырга, элементә һәм радиофикация линияләре үткәргечләргә астында

габаритсыз йөкләр җибәрергә, каналлар (арыклар) төзәргә, киртәләр корырга һәм башка каршылыклар тудырырга;

д) суднолар, баржалар һәм йөзүче краннар өчен причаллар төзү, төяү-бушату, су асты-техник, тирәнәйтү һәм җир сукалау эшләре башкару, балык тоту участкалары бүлөп бирү, балык, башка су хайваннары, шулай ук су үсемлекләрен балык тоту кораллары белән тоту, су эчертү оештыру, боз казу һәм әзерләү. Судноларга һәм башка йөзүче чараларга якорь ташлау, аерым якорьләр, чылбырлар, лотлар, волокушалар һәм траллар белән үтү тыела;

е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрен һәм электр магнит энергиясен чыгара һәм элемент һәм радиофикация линиясенә куркыныч йогынты ясый торган башка объектларны төзүне һәм реконструкцияләүне;

ж) җир асты элемент һәм линияләрен узучы элемент һәм линияләрен исәпкә алмыйча җир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне яклауны гамәлгә ашырырга.

Аерым алганда, элемент һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мөмкин булган төрлө гамәлләрне башкару тыела, аерым алганда:

а) анда элемент кабельләре салынган, һава элемент һәм линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиореле станцияләренең техник корылмалары, кабель тартмалары һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, биналарны һәм күперләрен сүтү һәм реконструкцияләү, коллекторларны, метрополитен туннельләрен һәм тимер юлларны, элемент һәм линияләрен һәм корылмаларын, линияләрен һәм радиофикация корылмаларын өлеге линияләр һәм корылмалар карамагында булган предприятиеләр белән килешү буенча заказчылар (төзүчеләр) белән алдан алып чыкмыйча үзгәртеп кору;

б) җир асты элемент һәм линияләренең трассаларын корып җибәрергә, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдыклар өемнәре агып торган стоклар корырга, кара, сигнал, кисәтү билгеләрен һәм телефон коеларын ватарга;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (җир өсте һәм җир асты) һәм радиореле станцияләренең, телефон канализациясенә кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель әржәләренең ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемент һәм линияләренә кушылырга (бу сызыкларга хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) техник персоналның аларга иреккә керүенә комачаулап, элемент һәм линияләре трассаларын әйләндереп алу;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемент хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикация линиясенә кушылырга;

е) элемент һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (һава элемент һәм линияләренең таяну һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны кисәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны асарга).

29.7. Чыганақларны төзекләндерү объектларының сак зоналары

Россия Гадеттән тыш хәлләр Министрлығының "Нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү" кагыйдәләре җыелмасын раслау турында. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре" " 2015 елның 17 июнендәге 302 номерлы боерыгы нигезендә нефть һәм газ ятмаларын төзекләндерү объектларына нефть, газ һәм конденсат транспортының промысел торбаүткәргече керә. Җирлек территориясә буйлап промысел һәм магистраль газ һәм нефть үткәргечләр уза. СП 284.1325800.2016 "Нефть һәм газ өчен промысл үткәргечләре. Эшләренә проектлау һәм җитештерү кагыйдәләре"

буенча промысл нефть үткәргечләрәннән 75 м. күләмдә минималь рәхсәт ителгән ераклык зонасы билгеләнә.

Торба үткәргечләрнең зарарлану мөмкинлеген бетерү өчен (аларны үткәрүнең теләсә нинди рәвешендә) саклау зоналары билгеләнә. Торба үткәргечләрнең саклау зонасы күләме магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре белән билгеләнә (1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелеге карары белән расланган) һәм 25 м тәшкил итә. Торба үткәргечләрнең сак зоналарына керә торган жир кишәрлекләре жирдән файдаланучылардан алынмый һәм, югарыда күрсәтелгән нормативларны мәжбүри үтәп, авыл хужалыгы һәм башка эшләр башкару өчен файдаланыла.

29.8. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткәргечләрдән минималь ераклыктагы зоналар

Россия Дәүләт шәһәр техника күзәтчелегенең 22.04.1992 №9 карары белән расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә, магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналарында түбәндәгеләр тыела:

- таныклык һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерү, күмү һәм вату;

- кабельле элементнең көчәнеш пунктларының люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга, линия арматурасы төеннәрен, катод һәм дренаж саклау станцияләрен, линия һәм күзәтү коеларын һәм башка линия жайланмаларын ачарга, краннарны һәм ишекләрен ачарга һәм ябарга, элемент, энергия белән тәэмин итү һәм торбаүткәргечләрнең телемеханикаларын сүндерергә яисә кабызырга;

- чүплекләр оештырырга кислота, тоз һәм селте эремәләрен агызырга;

- яр ныгыту корылмаларын, су үткәрү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жиимергә, саклаучы торба үткәргечләрне жиимерелүдән, ә янәшәдәге территория һәм тирә - як жирлек транспортланган продукциянең аварияле агызылуыннан;

- ут кабызырга һәм ачык яисә ябык ут чыганаclarын урнаштырырга;

- саклау зоналарын коймаларга яки киртәләргә, торба үткәргеч һәм аның объектларын эксплуатацияләүче оешмаларга яки алар тарафыннан торба үткәргечләргә һәм аларның объектларына хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау буенча эшләрне башкаруда вәкаләтле оешмаларга комачауларга, аларда барлыкка килгән аварияләр, катастрофалар нәтижәләрен бетерүгә комачауларга..

Торба үткәргечләрнең сак зоналарында торба үткәргеч транспорт предприятиеләре белән килештермичә түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди корылмалар төзәргә,

- агачлар һәм куаклар утыртырга, куаклар һәм салам жыярга, ат тоту урыннары урнаштырырга, терлек асарга, балык промысел участкалары бүлеп бирергә, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләре аулау, су эчәртү урыннары ясарга, боз ватырга һәм эзерләргә;

- торба үткәргечләр трассасы аша юллар һәм кичүләр төзәргә,

- автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар стоянкалары корырга,

- бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштырырга;

- мелиоратив жир эшләре башкарырга, сугару һәм киптерү системалары төзәргә;

- ачык һәм жир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунт планировкасын башкарырга һ.б.

- скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак пробалары алу (туфрак үрнәкләреннән тыш) белән бәйлә геологик-төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга.

СП 36.13330.2012 "СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбаүткөргөчлөр" һәм СП 284.1325800.2016 "Нефть һәм газ өчен промысел үткөргөчлөрө. Эшләрне проектлау һәм житештерү кагыйдэләре» нигезендә торбаүткөргөчлөргә кадәр минималь ераклыктагы зоналарда урнаштыру рөхсәт ителми:

- торак пунктлар;
- дача йортлары булган коллектив бакчалар;
- аерым сәнэгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләрен;
- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;
- файдалы казылмаларны эшкөртү карьерлары;
- автомобильләр өчен гаражлар һәм ачык тукталышлар;
- кешеләр күпләп жыела торган аерым биналар (мөктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);
- тимер юл станцияләре; аэропортлар; елга портлары һәм пристаньнары; гидро-, электростанцияләр; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;
- су үткөргөчләрнең чистарту корылмалары һәм насос станцияләре;
- 1000 м³ дан артык саклана торган жиңел кабынып китүчән һәм янучан сыеклыктар һәм газлар складлары; автомобильлөргә ягулык салу станцияләре һ.б.

29.9. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары

Жирлек территориясендә санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле агросәнэгать комплексы, зират, йөк причалы объектлары урнашкан.

Күрсәтелгән объектлар өчен санитар-яклау зоналарының күләмнәре һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шөһәр төзелешен зоналаштыру картасында бу объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Күрсәтелгән объектларның санитар-күзөтү зоналарының санитар-эпидемиологик кагыйдэләр һәм СанПин 2.2.1/2.1.1.1200-03 нормативлары белән билгеләнгән санитар - күзөтү зоналарының ориентир чикләре Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының "Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары һәм санитар классификациясе " 25.09.2007 елгы 74 номерлы карары белән расланган, жирлекнең генераль планын нигезләү буенча материаллар составына керүче территориянң аерым шартлары булган зоналар чикләре картасында күрсәтелгән. Санитар-яклау зоналарының якинча чикләре мөгълүмати-белешмә характерда һәм гамәлдәге федераль законнар нигезендә әлегә чикләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү өлешендә юридик көчкә ия түгел.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Санитар-саклау зоналары чикләрендә урнашкан санитар-саклау зоналарын билгеләү һәм жир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдэләрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карарына ярашлы рөвештә санитар-саклау зоналары төзелешкә планлаштырыла торган, реконструкцияләнгән торган капитал төзелеш объектларына карата билгеләнә, алар әйләнә-тирәлеккә химик, физик, биологик йогынты чыганагы булып тора кеше яшәве (алга таба - объектлар), объектлар контурлары артында санитар-эпидемиологик таләпләрдән артык химик, физик һәм (яки) биологик тәэсир формалашкан очракта.

Санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле капитал төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, объект контурларыннан атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәжәләрен тикшеренүләр (үлчәүләр) үткөргә һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегә

өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәткә (аның территориаль органнары) кирәкле документларны беркетеп, санитар-яклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш.

Санитар-яклау зонасын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турындагы карарны кабул ителәр:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт - санитария классификациясе нигезендә I һәм II класслы куркыныч объектларга карата, шулай ук санитария классификациясенә кертелмәгән объектларга карата;

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары - санитария классификациясе нигезендә III - V класслы хәвефлелектәге объектларга карата.

Санитар-яклау зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү мондый зона турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына кертелгән көннән билгеләнгән дип санала.

Санитар-яклау зонасы чикләрендә жир кишәрлекләрен түбәндәге максатларда файдалану рәхсәт ителми:

- торак төзелеше, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектлар, ачык типтагы спорт корылмалары, балаларның ялы оешмалары һәм аларны савыктыру оешмалары, рекреация билгеләнешендәге зоналар һәм бакчачылык алып бару өчен урнаштыру;

- дару чараларын житештерү һәм саклау өчен объектлар, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продукциясенә күпләп складлары, эчәргә яраклы су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары урнаштыру, жир кишәрлекләреннән азык-төлек продукциясе сыйфатында алга таба файдалану өчен билгеләнгән авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында файдалану өчен файдалану, әгәр санитар-яклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик йогынтысы мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китерәчәк.

Статья 30. Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү «Махсус сакланылучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартындагы 33-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә регламентлаштырыла.

Вахитов авыл жирлеге территориясендә түбәндәге махсус сакланылучы табигать территорияләре тәкъдим ителде:

- «Ташевка яссылыгы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле махсус сакланылучы табигать территорияләренә кертелде. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 02 февралендәге 60 номерлы карары белән;

- «Урман чишмәсе» дәүләт табигый зоологик (аучылык) заказнигы махсус сакланылучы табигать территорияләренә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 04 маендагы 300 номерлы карары белән кертелгән;

- «Идел киңлекләре» ландшафт профиленең региональ әһәмияттәге дәүләт табигый тыюлыгы махсус сакланылучы табигать территорияләренә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 30 декабрендәге 1260 номерлы карары белән кертелде.

Статья 31. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэмин итү максатларында билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә, ул текст формасында һәм күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектларының проектлана торган зоналары һәм территорияләре чикләрен тасвирлый торган карталар (схемалар) рәвешендә, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән һәм шәһәр төзелеше регламентларыннан файдалану режимнары проектлары белән билгеләнә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрәндәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

«Вахитов авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенә карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

XI БҮЛЕК Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халык өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Вахитов авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлегә Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.